

Günün en yorgun saatlerinde gördü onu ilk. Kalfa hanım misafirlere yemek götürmesini söylemişti, tepsileri taşıırken sedirin en ucunda göz ucuyla kendini süzdüğünü farkettiler. İki yanındaki sakallı dedenin konuşmasını dinler gibi yapıyordu ama ilgisi yoktu. İlk anda sadece yakışıklı ve diğer insanlara göre *dürüst* olduğunu düşündü.

Aklını başına getiren kalfa hanımın dirseğinin teması oldu. İşine devam etti. Mutfakta misafirlerin gidişleri konuşulurken hüznü duydu. Neden olduğunu anlamadığı bir hüznü. Misafirler gittiğinde, *onun* burada kaldığını ilk farkettilerinde, artık kim olduğunu da öğrenmişti: Büyük Bey'in yeğeni, atları ve seyisleri idare edecekmiş.

Kalfa ve etrafındaki arkadaşları önce kıkırdamalarla kesilen, fısıltılı konuşmalar yaptılar. Eğlence faslı bittiğinde, kızın hüznünün gerçekliği hepsine malum olduğunda beklemeye başladılar. Biri onunla konuşmaya çalıştı, beceremedi, sonra daha cesur, şişman ve yaşlı olan biri açık açık *beyin yeğeni senin dengin değil* diyebildi.

Yataklara düştüğünde *aşk*ı üç aylıktı. Derdini anlatmaya çalışmamış ama derdini anlayan herkes, ona henüz ufak bir kız olduğunu, böyle şeylere merak salmasının ileride evlenirken kendine zorluk çıkarcığını, *aman kimsenin duymaması gerektiğini* söylemişlerdi. *İlerisi*.

Uykularından uyandıran, hemen her gece sabaha kadar oturmasını sağlayan bir derde dönüşmüştü. Çıkış bulamıyordu. Uzaklık, insanların anlayışsızlığı, günde iki defa gördüğü *sevdiğinin* ulaşılmazlığı... Dilini ısırarak geçen tek kelimelik konuşmalar. Dünyayı yavaş yavaş karartmış, işlediği her nakıştaki deseni ona benzetinceye kadar ruhunu ezmişti.

Yüzü hastalıklı bir sarıya dönmüş, yemeyi içmeyi bırakmış, birinin (*onun*) el uzatmasını bekliyordu. Veyahut ölümü.

Sonunda arkadaşlarından biri, başka bir arkadaşıyla konuşurken, *Gümüşdağ'ın Ejderhasının* aşk derdine bir deva bildiğini duydu. Bunu geldi ve kıza söyledi. *Hadi dedi, ben senin yerine kalfadan izin aldım, üç haftalık yol şurası, ejderhaya gider, derdini çözersin*. Ona biriktirdiği tüm parasını yanına almasını salık verdi, biraz da kendisi borç verdi. *Çünkü ejderhalar parayı sever, ona elindeki her şeyi getirdiğini söylersen sana yardım etmeyi kabul edecektir*.

Kız iki gün direndi, üçüncü gün kabul etti. İnsanın hayalinden vazgeçmesi zor, aşkın hayalinden vazgeçmesi ihanet ama içini kemiren, ona hayatın her anını bir iple yere bağlamış ve kılmıdayamıyormuş gibi yaşatmaya başlayan bu duygularından kurtulmak için başka çaresi olmadığını farkettiler.

Toplandı, çıktı. Gümüşdağ'ın ejderhasına ulaşmak için üç hafta yürümesi, iki gün de dağa tırmanması gerekiyordu. Yakın bir köyden geçen kervana katıldı, onlarla beraber yürüyerek dağın eteklerine kadar geldi. Her adımda *kurtuluşunu* hayal ederek.

Dağın eteğinde bir ejderha tekkesi, tekke de dervişler vardı. Onlara dağa nasıl çıkacağını sordu. *Yalnız başına mı?* diye cevapladı biri, *evet* dedi kız, *yalnız*.

Yol senin için tekin değil dedi, üç gün beklersen, ejderhanın yanına giden bir kabile olacak, onlarla çıkarsın

Hayır dedi kız, yalnız gitmem lazım, uzak yoldan geldim, hem o kadar bekleyemem.

Dervişler kızı ikna etmeye çalıştıysa da beceremediler. Sonunda yolu tarif ettiler, kız da yürümeye başladı. Yaklaşık her kilometrede bir taş vardı ve o taşları takip ederse, tepeye kadar çıkabileceğini anlattılar.

Kız taşları takip etmeye başladı ama karanlığın çökmesine az kalmıştı. Kuytu bir köşe aradı ama bulamadı, taşlardan çok uzaklaşmak da istemiyordu. Birinin dibine kıvrılıp uyumaya çalıştı.

Gece iyice çöküp, uyku gözlerine indiğinde yer titredi ve kız korkuyla uyandıran bir kükreme duyuldu. Dağın tepesinde ejderhanın yuvası olduğu anlaşılan bir düzlükten iki ufak ejderha havalanıp, gözleri ve ağızlarından çıkan yalımla havayı aydınlatarak uzaklaştılar. Kız korkuyla baktı onlara, ertesi gün hangi cesaretle karşısına çıkacağını düşündü, geri dönmeyi düşündü. Kalkıp biraz aşağı indi, ayağı karanlıkta bir taşla takıldı. Sonra içindeki yangının ejderhanın ağzından daha alevli olduğunu düşündü. O acıyı taşımaktansa, şu canavarların aleviyle kül olurum dedi ve kalkıp hızlı adımlarla tepeye çıkmaya başladı.

Bir süre sonra tepeye doğru çıktığı halde önünde ve arkasında işaret taşı bulunmadığını farkettiler. Mecburen sabah olmasını bekleyecekti. Rüzgardan korunmak için girdiği bir sekinin yanında uyuklamaya başladı.

Sabah uyandığında önünde alabildiğine yeşil bir vadi vardı. Az ilerisi uçurumdu ve o yana az daha yürüse şimdi kemiklerini akbabalar sıyrıyor olurdu herhalde. Vadiyi seyretmeye koyuldu. Çıkınından çıkardığı bir ekmek parçasını yemeye başladı. Aşağıda oynayan filleri seyretti. Vadinin öte karşı tarafında neler olduğunu hayal etmeye çalıştı. Ufak bir köy görünüyordu. Onlar her akşam ejderhaları görüyorlar mı acaba, diye düşündü.

Aşağıyı seyrederken dağda bir titreme oldu ve taşlar kaymaya başladı. Eliyle bir şeylere tutunmaya çalıştı ama sürüklenmeyi durduramadı. Taşlarla beraber aşağıya iniyordu. Her yeri yara bere içinde, bir kayanın üstünde kalakaldı. Belki yüz metre kadar kaymış, elbiseleri yırtılmış, çıkını kaybetmişti. İçinde patlayan üzüntü ve ağlama hissini bastırıp, yukarıya baktı. Tırmanmasına imkan yoktu. Vadiye inmesi gerekiyordu ama aşağıya da yol görünmüyordu. Vadide fillerden başka kimse görünmüyordu.

Her yanı yara bere içinde, topallayarak aşağı inmeye çalıştı. Birkaç kere daha kaydı, kendini yere atarak durdu ve sonunda dere kenarına indiğinde ağlayarak yaralarını yıkamaya ve su içmeye başladı. Yüzünü yıkadı, ağladı, tekrar yüzünü yıkadı, tekrar ağladı. Filler biraz uzakta birbirleriyle şakalaşmaya devam ediyordu. Vadide herhangi bir insan izi yoktu.

Tekrar tırmanmak için dağı dolanması mı gerekiyordu? Bu halde dolanırsa, kendisine nasıl bakacaklardı? Yaraları kanamaya devam ederken, nasıl yürüyecekti? Biraz daha ileride meyve ağaçlarının

olduğu bir koruluk gördü. Oraya kadar gidip karnını doyurabilirdi. Belki bugünü de orada geçirebilirdi ama vaktinde evde olmak için artık dönmeye başlaması gerekiyordu. Yoksa döndüğünde bir de evde ceza görecekti. Zaten tüm parası da düşerken kaybolmuştu, ejderhaya verecek bir şey kalmamıştı.

Kendini sürükleyerek ağaçların altına gitti, yetişebildiği yemişlerden yedi. Midesi hala beklerken uykusunun geldiğini hissetti. Bu ağaçlarda garip bir his, bir huzur var derken uyuyakaldı.

Bir sıcaklık duyup uyandığında dehşetle bağırıp, bir ağaca yapıştı. Ejderha karşısında duruyordu. Yanındaki bir kafeste siyah saçlı, siyah giyimli bir kadın vardı. Kadın ona bağırdı, *Dur!*

Ejderha da insan dillerinden bildiği bu kelimeyi konuşmak için ağzını açtı ve tükürükler saçır gibi çıkan alevlerle *durr* dedi.

Bir ağacın arkasına saklanan kız durdu. Dehşetine hakim olmaya çalıştı ama her yanı titriyordu. *Ben masumum* diye bağırdı onlara.

Hangi konuda? dedi kadın, gülerek. *Ben ejderhanın tercümanıyım. Bu vadiye insanların ayak basması yasak olduğunu bilmiyor musun? Neden buradasın?*

Hayır, hayır, bilmiyorum, lütfen bağışlayın, dağa tırmanırken düştüm.

Kadın dönüp ejderhaya başka bir dilde konuşmaya başladı. Uzun uzun hecelerle, bağırarak ve bazı zaman aslan gibi, bazı zaman kuş gibi sesler çıkarmaya çalışarak, şamanların ayinlerine, dansa benzeyen bir konuşma yapmaya çalışıyordu.

Ejderha onun birkaç katı yükseklikte bir sesle konuştu. Tercümanın da titrediği belli oluyordu, belli ki sinirlenmesinden korkuyor veya ağzından çıkacak bir alevle küle dönmekten çekiniyordu. Kıza tekrar döndü ve bağırarak.

Bize mi geliyordun? dedi.

Evet dedi kız, aşk hacısıyım, ejderhalar deva biliyormuş...

Kadının yüzünde hüznle alay, belirsizce oynadı. Ejderhaya dönüp, bu sefer bazı zaman uluyarak ve bazı zaman şakıyarak dans etmeye başladı. Ejderha kadının dansını yarıda kesip, kafasını kaldırdı ve yukarı doğru alevle uludu. Tercüman kadın elleriyle başını kapattı, kız ağaca tutunmaya çalışarak diz çöktü.

Ejderhanın *kahkahası* bittiğinde kadınların ikisi de başlarını yere eğmiş, ne olacağını bekliyordu. Ejderha havalandı, tercüman kadının kafesini ön ayaklarından biriyle tuttu, kız tutunduğu ağacı da tepesinden yakaladı ve yerinden söktü. Kız ne olduğunu anlamadan kendini havada buldu. Aceleyle ağacın üstüne çıktı ve uçmaya başladılar.

Hayatında yaptığı tek uçuşu yaşadığı şoktan bir daha hatırlamayacaktı. Ejderhanın *sarayına* geldiklerinde ağaçla birlikte kızı yere bıraktı. Kadının kafesini de bir yere astı, kafes açıldı ve kadın çıktı.

Kızın hayatında gördüğü en yüksek tavan bu olmalıydı. Belki 50 metre kadar vardı, yukarıya doğru. Ejderha ve üç yavru ejderha, tahta benzeyen büyük taş sedirlerde oturuyordu. Sunağa benzeyen bir yerde hayvan parçaları vardı.

Bu hayvan parçalarının kendi akıbetini gösterdiğini düşündü kız. *Bizi de yiyecekler.* Az önce duyduğu korku kendini bir kedere bıraktı. *Ömrüm burada bitecek, bir mezarım bile olmayacak* diye ağlamaya başladı.

Tercüman ona yaklaştı, neden ağladığını sordu. Kız *burada beni yiyecekler* dedi, hıçkırarak. Kadın güldü, *hayır, hayır, ejderhalar insan yemez, onların damak tadına uygun değiliz.*

Kızın hıçkırıkları kesildi ama ne düşüneceğini bilmediğinden umutsuzluğu devam ediyordu. Kadına *şimdi ne olacak?* diye sordu. *Yarın bir kafil bekliyoruz, seni onunla göndeririz* dedi.

Bunu duyunca oraya neden geldiğini de hatırladı. *Peki* dedi. Kadın dönüp giderken, *peki ya?* dedi, kadın gülererek döndü. *Uçmanın bir faydası olmadı mı? Çoğu bir defa uçtuğunda tüm duygularından kurtulur.*

Evet dedi kız. Uçarken sanki unuttur gibi oldum, çok korkmuştum ama şimdi hala orada olduğunu görüyorum. Kalbimi şu sunağa bırakıp gitmem mümkün olsa da kurtulsam.

Kadın bir kaç adım attı. *Kim bu?*

Beyimin yakınlarından biri. Bizim bey çok zengindir, akrabaları da çoktur, ben de onların kölelerindenim.

Hür adamlardan yani?

Evet, hür. Ben hürriyet istemiyorum, onun kölesi olsam yeter.

Bu mümkün değil mi?

Kimse ona yaklaşmamı ve konuşmamı istemiyor. Belki kendisi de kabul eder. Bizim oralarda böyle şeyleri kadınlar söylemez, söyleyen olursa kıymeti kalmaz, asla ağzımdan böyle bir şey çıkmaması lazımmış.

O sana nasıl bakıyor?

Bakmıyor. Benim varlığımdan haberi yok.

Ne kadar zamandır var?

Belki bir senedir, onu ilk gördüğümünden beri ama üç aydır artık gece gündüz aklımda. Onu düşünmekten hiçbir şey yapamıyorum.

Baba Uktares bu dediğin konularla pek ilgilenmiyor ama şuradaki Hilio belki bir çare düşünür.

Baba Uktares bizi getiren mi?

Evet, Hilio da oğullarından biri. Uktares insanların konularıyla artık ilgilenmiyor, Hilio biraz daha ilgili ama onun ne yapacağına bakalım.

Kadın gidip, ufak ejderhalardan iki renkli, mavi sarı gözleri olanın karşısında durdu ve vadide yaptığı danslara benzer bir dansa başladı. Hilio onu seyretti. Isıklık bir sesle bir şeyler söyledi. Kadın yine dans etti, Hilio yine bir şeyler söyledi. Ejderhalarla anlaşmak çok zordu. *Bu kadar dil döksem belki bu acıyı çekmeye gerek kalmazdı* diye düşündü kız.

Kadın bir süre sonra yanına geldi. *Hilale kadar burada beklemen gerekiyor, yarın akşam yeni ay kafiləsi gelecek, ondan üç gün sonra da hilal ayını var. Orada seni bir törende kuyuya indirip, kalbini değiştirecekler.*

Bunu duyduğunda kız ürperdi. *Kalbimi nasıl değiştirecekler?*

Keserek dedi kadın ve güldü. *Hayır, canım, kalp değişir, onun için kalp denmiştir. Bunun için belli zamanları, belli yerleri kullanmak gerekir. Yalnız bu ayının sonunda bir daha sevmeyeceksin. İnsan duyguların kalmayacak.*

Kız yerinde durakladı. *Bir daha aşık olmak yok mu?*

Hayır dedi tercüman kadın. *Bir daha hiçbir erkeği sevmeyeceksin.*

Kız durakladı, *güzel bir şey aslında ama çok acı veriyor* dedi. *Keşke böyle olmasaydı.*

Evet.

Tamam dedi kız, *ama daha erken olmaz mı? Beni gidince cezalandıracaklar.*

Hayır dedi kadın. *Bunun belli zamanları var, sadece hilal varken olabilir*

Bekleyeceğim dedi kız.

Kadın ona örtüneceği yeni kıyafetler ve biraz yiyecek verdi. Ejderhalar meyve ve sebze kokusunu sevmedikleri için hiç yoktu, kadın bunları nasıl özlediğini anlattı. *Et yemekten artık fenalık geçiriyorum* dedi. Kız ona nasıl buraya geldiğini sordu. *Şamandım, buranın eski şamanı ölünce beni seçtiler* dedi. *Ejderha dilini nerede öğrendin? Çocukluktan itibaren öğretiyorlar. Çok zor bir dile benziyor*

Aslında konuştuğumuz onlara da yabancı, onların birbiriyle konuştuğu dil başka, onu öğrenemiyoruz. Asırlar içinde ejderhalarla konuşmaya çalışan insanların geliştirdiği bir dil bu.

Onun için mi uzun sürüyor bu kadar?

Evet, onlar da tam bilmiyor, bazen yanlış anlıyorlar. *Baba Uktares bir keresinde bir köyü yaktı, beni yanlış anladığı için. Ben ona çekirgeler saldırıyor demeye çalıştım, o düşmanlar köye saldırıyor diye anlamış.*

Sen onları nasıl anlıyorsun?

Biz onların dilini biraz anlıyoruz ama konuşamıyoruz. O kadar büyük burun deliklerimiz yok dedi kadın.

Sonra kalktı, kıza yatağını gösterdi, *burada uyursun kafilə gelinceye kadar* dedi.

Kız uyudu. Uyku aralarında ağladığı garip rüyalar gördü. Kalkıp ağladı, tekrar uyudu. Işık girmeyen bu köşede kendi kaderine, yalnızlığına, geçmişine, geleceğine ağladı.

Kafile ertesi gün geldi. Katılmak istemediği için acele ettiği kafile, kavga ederek kaçtığı dervişler, bir iki şaman, kendisi gibi çeşitli dertleri olan insanlar... Baba Uktares tıslayarak, kimi zaman alevler çıkararak onlara bir şeyler söyledi, tercüman kadın ve şamanlar tercüme etti. Kafile getirdiği fil ve geyik etlerini sunağa yaydı.

Tercüman onların bazısına, kıza söylediği gibi, hilal ayinini beklemeleri gerektiğini söyledi. Kimisinin kulağına bir şeyler fısıldadı. Kız kendisinden bahsedildiğini anladı ama ne konuştuklarını anlamadı. Ayinde neler olacaktı acaba?

Ertesi gün kafilenin büyük kısmı geri döndü. Geride dört kişi kaldı. Bunların biri şamandı ve ejderhaların asıl dilini bildiğini düşünüyordu. Ses çıkarmıyor ama Baba Uktares'in karşısında durup, onunla *vasıtasız* haberleştiğini iddia ediyordu. Uktares'in bundan haberi var mı bilinmez, çünkü her ikisi de karşılıklı oturuyor gibi görünüyordu. Diğeri onun talebesi ve asistanıydı. Adam iletişim için kendi elini kesip, kanını emiyor, asistanı da onu seyredip, arada su getiriyor, kanayan yaralarını sarıyordu.

Üçüncü kişi, kendini *kötü ruhların etkisinden* kurtarmak için burada kalmıştı. *Kötü ruhlar* kendisini kaçırıyor, aklını olmadığı yerlere götürüyor, geride büyük bir umutsuzluk ve çaresizlik bırakıyordu. Onları görmüş, kaçarak kurtulmaya çalışmış ama başaramamıştı. Kötü ruhların buraya gelmeyeceğini umuyor, hilal ayininde ejderhaların onlarla konuşup, artık kendisini rahatsız etmemesini istiyordu.

Dördüncü kişi ise ağaçlarla konuştuğunu ve dünyanın sonunun geldiğini iddia eden bir kadındı. Kimisi onun deli olduğunu, kimisi ise ağaçların dilini bilen çok eski bir bilgeliğin *peygamberi* olduğunu söylüyordu. Kadın gördüğü ağaçların her birinin insanlara karşı kendini uyardığını anlatmıştı. Ejderhalara da ağaçlardan *selam* getirdiğini söylüyordu ama onlarla *başbaşa* konuşmak için hilal ayinine katılmak istemişti.

Kız bu dört kişinin de hemen hemen deli olduğuna kanaat etti. *Bizim köyde böyle insanları taşlardık, ben de onlardan biri oldum herhalde* dedi. Çektiği ızdırabın, kendini de delirtmiş olduğunu, yerinin bu delilerin arası olduğunu düşündü. *Belki onlar da başta aşıktilar, sonra bu kadın ağaçlarla konuşmaya başladı mesela.*

İki gün birbirleriyle azar azar sohbet ederek geçti. Ejderha konağı herkesin birbirine acıyarak baktığı bir yere dönüşmüştü. Üçüncü gün sabahtan tercüman kadın onları dışarıda bulunan bir kuyunun etrafına topladı. *Bu gece sizleri buraya indireceğiz ve ejderha ateşinde ısıtıp, ejderha kanı içireceğiz* dedi.

Kıza döndü, *ejderha kanı içtiğinde kendi kanın yavaş yavaş çekilecek, bedenini yeni kan yapacak ve tüm duyularından kurtulmuş olacaksın.* Diğerlerine de benzer şeyler söyledi. Şaman ve yardımcısı ejderha nefesinde onunla iletişime geçecek, ruhların kovaladığı adam da kuyuya inip, onlarla konuş-

mayı bekleyecek, ağaçlarla konuşan kadın da en son ejderhaları dünyanın sonu konusunda uyarcaktı.

Gün battıktan sonra kuyunun üstündeki kapak açıldı. İki saat kadar ayın doğmasını beklediler. Kızı kuyunun içine bir iple sarkıttılar, indikçe ısındı, yukarıya daha ne kadar inmesi gerektiğini sorduğunda, *ayakların suya değinceye kadar* diye cevapladılar. Kız inmeye devam etti. Bir süre sonra ayağı suya değdi. Ortalık çok sıcak ve karanlıktı, suya biraz daha girdikten sonra tekrar bağırdı.

Tercüman ona sakin olmasını ve duvardan tutunmasını söyledi. Sonra yine Hilio'ya doğru ulumaya başladı, bu uluma değişikti, ayağına çivi batmış köpek inlemesini andırıyordu biraz.

Kuyunun başında bir çift parlak gördükten bir an sonra kendisine doğru bir alev topu geldi. Başını eğdi, tutunduğu ip çözüldü ve suyun içine doğru kaydı. Karanlığı yanık saç kokusu doldurdu. Panikle başını suya soktu.

İpi beline bağla diye bağırdı yukarıdan tercüman.

Ayaklarını duvara dayayıp, ipi beline bağladı. Boynuna kadar su içindeydi zaten.

Şimdi yanındaki şişeyi iç dedi kadın.

Yanında getirdiği ve kırmızı bir sıvının olduğu bir şişeyi kafaya dikti. Buruk, acı ve küflü bir tad. Az sonra karanlık duvarlar parlamaya ve dalgalanmaya başladı. İpi salladı, bağırmaya çalıştı, onu kurtarsınlar istedi, kuyu onu daha derinlere çekiyor gibi olurken kendinden geçti.

Rüyaya benzeyen ama gerçek kadar tutarlı bir dünyaya girdi. Her yer kayalık, derin vadiler, parlak ve demir taşlar, yerden fışkıran ateş...

Arkasından bir ses duydu, döndü ve baktı. Hilio oradaydı. Onunla konuşuyor ama nasıl konuştuğunu bilmiyordu. Onu anlıyor ama sesini kafasının içinde duyuyordu. Ejderha ona *kanımı içtin, soyuma katıldın, derdin nedir?* dedi. *Aşk acısı çekiyorum* dedi kız.

Bundan sonra kalbindeki tek sevgi bana ait olacak dedi ejderha. İnsan soydaşlarına ejderhaların yolunu anlatacağsın. Bundan sonra bizim elçimizsin* dedi.

Ben dedi kız, bunu istememiştim. Sadece aşktan kurtulmaktı

Ejderhanın yüzünde bir gülümseme gördüğünü sandı. *Aşkın devası yolda yitmektir.*

Yol? dedi kız.

İnsanları koruyan yolumuz.